

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 536/2021
25.05.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Биљане Синановић и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Борислава Стевића и др, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога у саизвршилаштву из члана 246. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Борислава Стевића, адвоката Небојше Шарца, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К. бр. 130/18 од 10.12.2019. године и Апелационог суда у Београду Кж1 241/20 од 22.12.2020. године, у седници већа одржаној 25.05.2021. године, једногласно донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Борислава Стевића, адвоката Небојше Шарца, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К. бр. 130/18 од 10.12.2019. године и Апелационог суда у Београду Кж1 241/20 од 22.12.2020. године у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду К. бр. 130/18 од 10.12.2019. године, између осталих окривљени Борислав Стевић оглашен је кривим да је извршио кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога у саизвршилаштву из члана 246. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика, за које му је утврђена казна затвора у трајању од 4 године и кривично дело недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1. Кривичног законика, за које му је утврђена казна затвора у трајању од 1 године и 6 месеци и новчана казна у износу од 50.000,00 динара, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 5 година, у коју му је урачунато време проведено у притвору од 04.11.2017. године до 10.12.2019. године, и на новчану казну у одређеном износу од 50.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од 60 дана од дана правноснажности пресуде. Истом прсудом према окривљеном Бориславу Стевићу изречена је и мера безбедности одизимање предмета прецизно наведених у изреци првостепене пресуде, а

ослобођен је дужности плаћања трошкова кривичног поступка који падају на терет буџетских средстава суда.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 241/20 од 22.12.2020. године, одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у Београду, окривљеног Борислава Стевића и његових бранилаца, адвоката Небојше Шарца и адвоката Биљане Драгаш и бранилаца окривљеног АА, адвоката Саше Миловановића, адвоката Владимира Јовановића и адвоката Предрага Дикића, и пресуда Вишег суда у Београду К. бр. 130/18 од 10.12.2019. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног Борислава Стевића, адвокат Небојша Шарац из разлога што су правноснажним пресудама, као и поступком који је претходио њиховом доношењу, повређене одредбе члана 16. у вези члана 84. Законика о кривичном поступку, с обзиром да се пресуде заснивају на незаконитим доказима, као и одредбе члана 68. Законика о кривичном поступку и члан 33. Устава Републике Србије, јер је окривљеном повређено право на одбрану, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев за заштиту законитости, побијане пресуде преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе за кривично дело из члана 246. став 1. Кривичног законика или да побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак. Предложио је да се извршење правноснажних пресуда одложи.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), па је у седници већа коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је након оцене навода у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Борислава Стевића је неоснован у делу који се односи на повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен, односно нема законом прописан садржај.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости указује да је побијаним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка која се огледа у чињеници да је претресање стана окривљеног Борислава Стевића, дана 04.11.2017. године извршено на незаконит начин, па је и потврда о привремено одузетим предметима самим тим незаконита и на истима се нису могле заснивати побијане пресуде. Наиме, по наводима браниоца, како је записник о претресу стана и других просторија сачињен у присуству два сведока, то би подразумевало да су оба сведока била присутна током претресања како стана, тако и других просторија, међутим у конкретној ситуацији један од сведока, ББ није присуствовао претресању подрума, те су записник о претресању, као и потврда о привремено одузетим предметима сачињена након извршеног претресања, сачињени противно закону. Имајући у виду да је сведок ББ пред тужилаштвом и на главном претресу изјавио да

није силазио у подрум, да је све време био на једном месту у стану, да записник који је потписао није прочитао, да током претреса није ништа видео јер је имао катаракту па слабо види, а наочаре није имао, то је по наводима браниоца несумњиво реч о незаконито сачињеном записнику који није могао бити коришћен као доказ у овом кривичном поступку. Самим тим што се судске одлуке не могу заснивати на доказима који су непосредно или посредно, сами по себи или начину прибављања у супротности са законом, сходно члану 16. став 1. ЗКП, то су записник о претресању и потврда о привремено одузетим предметима морали бити издвојени из списка, сходно члану 84. ЗКП, на који начин бранилац указује да је заснивањем побијаних пресуда на овим доказима учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Из списка предмета произилази да је дана 04.11.2017. године извршено претресање стана у улици ..., а на основу члана 158. став 1. ЗКП, уз сагласност држаоца стана Борислава Стевића, а уз то претресању стана и других просторија присуствовали су пунолетни грађани, као сведоци и то ГГ и ВВ. Истог дана о обављеном претресању обавештен је судија за претходни поступак достављеним извештајем о извршеном претресању стана и других просторија у улици ..., без наредбе од стране судије за претходни поступак.

Одредбом члана 158. став 1. тачка 1) ЗКП прописано је да службена лица полиције могу без наредбе суда ући у стан и друге просторије и без присуства сведока предузети претресање стана и других просторија или лица која се ту затекну уз сагласност држаоца стана и друге просторије.

Дакле, како из записника о претресању стана и других просторија очигледно произилази да је претресање извршено на основу члана 158. став 1. ЗКП, уз сагласност окривљеног као држаоца стана по налажењу Врховног касационог суда претресање стана је извршено у свему на законит начин, а чињеница да је претресању стана и других просторија окривљеног Борислава Стевића присуствовао између осталог и сведок ББ, чији се кредибилитет доводи у питање, је неважна имајући у виду да присуство сведока није ни било нужно сходно одредби члана 158. став 1. тачка 1) ЗКП, о чему је другостепени суд на страни 4. став 5 и страни 5. став 1, 2 и 3 дао довољне и јасне разлоге које Врховни касациони суд прихвата и у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП на те разлоге упућује.

Оспоравајући даље законитост доказне радње претресање стана, бранилац у захтеву за заштиту законитости указује и на чињеницу да је окривљени Борислав Стевић у свом исказу датом на главном претресу изјавио да примедбу на записник није ставио, јер је био збуњен, на који начин по налажењу овог суда оспорава околности под којима је вршено претресање и полемише са чињеничним утврђењима суда, те пресуде оваквим наводима фактички побија због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања (члан 440. ЗКП).

Одредбом члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, прописано је да се захтев за заштиту законитости може поднети ако је правноснажном одлуком или одлуком у поступку који је претходио њеном доношењу повређен закон, а ставом 4. наведеног члана предвиђени су услови под којима окривљени преко свог браниоца може поднети захтев

за заштиту законитости, а то је учињено таксативним набрајањем повреда закона које могу бити учињене у поступку пред првостепеним и жалбеним судом - члан 74, члан 438. став 1. тачка 1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1), члан 439. тачка 1) до 3) и члан 441. став 3. и 4. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреде одредаба члана 440. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног Борислава Стевића у овом делу оценио као недозвољен.

Даље у поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац указује да је побијаним пресудама учињена повреда члана 33. Устава Републике Србије јер је окривљеном повређено право на одбрану тиме што је одбијен предлог за извођење доказа односно није по службеној дужности прибављен извештај Одељења за извршење кривичних санкција.

Одредбом члана 484. ЗКП прописано је да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за његово подношење и да се у случају члана 485. став 1. тачка 2) и 3) тог законика мора доставити одлука Уставног суда или Европског суда за људска права. Како бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости није доставио одлуку Уставног суда нити Европског суда за људска права којом је утврђена повреда људских права окривљеног, то је Врховни касациони суд нашао да захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у овом делу нема садржај прописан одредбом члана 484. ЗКП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. и 2. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) и 3) у вези члана 485. став 4. ЗКП и члана 484. ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

**Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић